

REKENKAMER GRONINGEN

Nieuwsbrief Rekenkamer Groningen augustus 2021

Periodiek informeert de Rekenkamer Groningen de raad, het college van B&W en belangstellenden over de voortgang van de rekenkameronderzoeken en overige activiteiten.

Nieuw onderzoeksprogramma 2021-2022

Afgelopen voorjaar heeft de Rekenkamer de fracties gevraagd naar hun onderzoekswensen voor rekenkameronderzoek. Dit heeft een lijst met onderwerpen opgeleverd die u onderaan de nieuwsbrief als bijlage aantreft. Inmiddels zijn vijf onderwerpen door de Rekenkamer geselecteerd voor het onderzoeksprogramma 2021-2022: VRIJDAG, de Aanpak Ring Zuid, wonen, bewonersbetrokkenheid en jeugdhulp. Er is daarnaast nog ruimte voor een zesde onderwerp. Het onderzoek naar de eerste twee onderwerpen loopt inmiddels, de andere worden de komende tijd nader uitgewerkt en concreter ingevuld. De Rekenkamer houdt u daarvan op de hoogte.

Onderzoek naar VRIJDAG: stand van zaken

De Rekenkamer is op dit moment bezig met een onderzoek naar VRIJDAG dat in 2014 is ontstaan uit een fusie tussen de muziekschool en het kunstencentrum. Het onderzoek richt zich op de vraag wat het resultaat is van deze fusie en welke rol VRIJDAG in het realiseren van de gemeentelijke doelstellingen op het domein amateurkunst en -cultuur speelt. Het onderzoek wordt uitgevoerd door twee leden van de Rekenkamer, de heren Van Mossevelde en Kastermans. Zij hebben inmiddels diverse documenten bestudeerd en met meerdere mensen gesproken. De verwachting is dat het onderzoeksrapport eind dit jaar aan de raad kan worden aangeboden. De onderzoeksopzet treft u [hier](#) aan.

Gezamenlijk onderzoek Rekenkamer Groningen en Noordelijke Rekenkamer project Aanpak Ring Zuid

De Rekenkamer Groningen doet samen met de Noordelijke Rekenkamer onderzoek naar de wijze waarop Provinciale Staten en de gemeenteraad zijn geïnformeerd over de keuzes en ontwikkelingen rond het project Aanpak Ring Zuid. Het is de eerste keer dat de Rekenkamer Groningen samen met een andere rekenkamer onderzoek uitvoert. De Aanpak Ring Zuid is een omvangrijk en ingrijpend project, en van dusdanig belang voor zowel de provincie als de gemeente dat het onderzoek door beide rekenkamers gezamenlijk wordt uitgevoerd. Het onderzoek is onlangs van start gegaan. Het ligt in de planning dat het onderzoek begin 2022 aan de raad en de Staten kan worden aangeboden.

Afgeronde onderzoeken: beschermingsbewind, sociaal domein en subsidieverwerving

Inmiddels zijn er sinds de vorige nieuwsbrief van de Rekenkamer van januari jl. drie onderzoeken afgerond: beschermingsbewind, sociaal domein (navolgingsonderzoek) en subsidieverwerving. Mocht u meer over de eerste twee onderzoeken willen weten, dan is dat in het jaarverslag van april jl. terug te vinden. Daarin heeft de Rekenkamer de

uitkomsten van deze twee onderzoeken uitgebreid beschreven. Ook het onderzoek subsidieverwerving, uitgevoerd door onderzoeksbureau BMC, is inmiddels afgerond en door de raad besproken. Het onderzoeksrapport treft u [hier](#) aan. Uit het onderzoek komt naar voren dat de gemeente goed in staat is om relevante subsidies binnen te halen en dat er daarnaast een aantal verbeterpunten zijn. Naar aanleiding van het onderzoek heeft de raad inmiddels de volgende aanbevelingen overgenomen:

- 1a. Maak bewuste, strategische beleidskeuzes met betrekking tot het subsidieverwervings-beleid. Enerzijds geeft dit duidelijkheid richting de ambtelijke organisatie en inzicht voor de gemeenteraad, anderzijds biedt het mogelijkheden om te verbeteren.
- 1b. Het is aan te bevelen om bij een dergelijk beleid ook verder te kijken dan subsidies alleen. Tijdens het onderzoek is geconstateerd dat er in de praktijk ook vele andere publiek-private financieringsmogelijkheden zijn, waarbij dezelfde aspecten (lobby, doelen, netwerk, et cetera) een belangrijke voorwaardelijke rol spelen.
2. Betrek de gemeenteraad actief bij het subsidieverwervingsbeleid van de gemeente Groningen. Er wordt jaarlijks voor projecten subsidie verworven waarmee direct een bijdrage wordt geleverd aan de beleidsdoelen.
3. Zorg voor een gestructureerd overzicht van alle subsidies die de gemeente Groningen verwerft, maar neem de hoeveelheid subsidie die wordt verworven niet als belangrijkste doelstelling van het subsidieverwervingsbeleid.
4. Verken, met de kennis en ervaringen vanuit de Europastrategie, de mogelijkheden om voor de nationale en regionale subsidies een goed werkbare strategie te ontwikkelen. Benut hierbij de kennis, expertise en lessons learned van de medewerkers die betrokken zijn bij de Europastrategie en/of Europese subsidies.
5. Continueer de goede samenwerking met de (noordelijke) partners en onderzoek de wenselijkheid en noodzaak voor meer structurele overleggen, naast of samen met de provincie Groningen, met de meest natuurlijke samenwerkingspartners om de effectiviteit te verhogen.
6. Bundel de kennis en de benodigde vaardigheden om subsidieaanvragen succesvol te laten verlopen in één organisatieonderdeel (subsidieloket). Kijk of dit mogelijk is door intern de aanwezige capaciteit slimmer te organiseren. Professionaliseer op deze manier vooral de procesmatige kant van de subsidieverwerving: de aanvragen, de administratie inclusief het bewaren van overzicht en de verantwoording.
7. Stimuleer de uitwisseling van kennis en ervaring, zowel tussen proces (subsidieloket) en inhoud (beleid), als tussen beleidsmedewerkers onderling over mogelijkheden van subsidies. Aanvragen die (net) niet passen binnen een domein kunnen wellicht wel passen in een ander domein of zijn zo integraal dat ze net overal buiten dreigen te vallen. Door beter samen te werken kunnen extra subsidies worden binnengehaald waar meerdere beleidsafdelingen baat bij hebben.

Nieuwe secretaris / onderzoeker voor de Rekenkamer

In maart heeft de raad besloten tot uitbreiding van de ambtelijke ondersteuning van de Rekenkamer. Uit vijftien sollicitanten kwam Simone Steenbeek als beste naar voren. Inmiddels is zij benoemd tot nieuwe secretaris / onderzoeker van de Rekenkamer. Eerder werkte zij onder andere bij de Rijksuniversiteit Groningen en de Noordelijke Rekenkamer en ze neemt de nodige onderzoekservaring mee. Ze werkt van maandag tot en met donderdag

en is te bereiken via 050-367 5266 en s.steenbeek@ groningen.nl. De vorige secretaris, Peter Kommerij, werkt vanaf nu volledig voor de griffie.

Gesprek Rekenkamer en begeleidingscommissie jeugdhulp

Op 30 augustus jl. spraken leden van de Rekenkamer Groningen met de begeleidingscommissie jeugdhulp. Aanleiding hiervoor was het eerder genoemde navolgingsonderzoek sociaal domein en de aanbevelingen die de Rekenkamer daarover deed in haar [rekenkamerbrief](#). De Rekenkamer lichtte de aanbevelingen toe en sprak met de begeleidingscommissie over hoe de raad daaraan invulling zou kunnen geven.

Tot slot

Mocht u vragen hebben over de Rekenkamer Groningen of heeft u een suggestie voor onderzoek door de Rekenkamer dan kunt u dit melden via onderstaande contactgegevens.

Colofon:

Dit is een nieuwsbrief van de Rekenkamer Groningen

Email: s.steenbeek@ groningen.nl

Telefoon: 050-367 5266

De Rekenkamer bestaat uit de leden Hans van Mossevelde, Hans Kastermans en voorzitter Han Warmelink. De raad heeft vier raadsleden als adviseur benoemd, te weten: Geeske de Vries, Els van der Weele, Martijn van der Glas en René Stayen. Ambtelijke ondersteuning: Simone Steenbeek.

Bijlage: door de fracties aangeleverde onderwerpen, gerubriceerd op onderwerp.

Bouwen en Wonen

- Woningmarkt: veel studenten die veel te veel geld betalen voor hun huur. Wat kan de gemeente hieraan doen en wat doet de gemeente eraan?
- Woningbouwopgave groot, groei aantal inwoners, probleem alleen maar groter, statushouders die voorrang krijgen, wat is gevolg?
- Bestemmingsplannen, neemt de raad geen besluit meer over, raad moet zelf piepen. Ene moment veel, andere moment niet, bereikt alles de raad?
- Opkoopbescherming, nieuw wetsvoorstel gemeenten mogelijk om opkoopbescherming in te voeren, in welke wijken zou dat noodzakelijk zijn? Sturen op de woningmarkt, in hoeverre is dat mogelijk met huidige regelgeving?

Openbare ruimte

- Geringe beschikbaarheid openbare speelveldjes en voetbalveldjes in de stad. Terwijl gemeente mensen juist wil laten bewegen, ook buiten de verenigingen om. Wat doet de gemeente op dit gebied en hoe tevreden zijn inwoners hierover?
- Verhouding tussen middelen voor sportverenigingen en voor bewegen in openbare ruimte.
- Hoe toegankelijk (fysiek en op andere wijzen) is de samenleving in Groningen.

Sociaal domein

- In kaart brengen van eenzaamheid (onder jongeren) in de gemeente en de rol van de gemeente daarin.
- Effectiviteit van het gemeentelijk werkbedrijf. In “waar staat je gemeente” staat Groningen er niet goed op. Is de toeleiding naar werk wel voldoende effectief?
- Effect/opbrengst van intensiveringsmiddelen in vorige raadsperiode, o.a. voor onderwijs.
- Effectiviteit van de Jeugdzorg: wat werkt wel en wat niet en waarom?
- Jeugdzorg.
- Bij de start van deze collegeperiode is een tweetal maatregelen ingezet als het gaat om preventie Jeugd en Jeugdzorg. Met als doel eerder op signalen in te kunnen spelen, om te voorkomen dat zwaardere hulp nodig is maar ook om de hulp die in een gezin zit, efficiënter te organiseren. Deze maatregelen zijn ingezet om de effectiviteit te vergroten van de inzet Jeugdhulp en daarmee de belasting op de gezinnen te verminderen en de kosten te verlagen. Het gaat om intensivering in inzet Ondersteuners Jeugd en Gezin gekoppeld aan huisartsen en het project vermindering stapeling hulp bij multi-probleemgezinnen. Vraag is welk effect deze maatregelen daadwerkelijk hebben en in hoeverre de doelen behaald worden.
- Subsidies voor jeugdzorg, belachelijk veel geld, waar blijft dat en hoe wordt het besteed en wat levert het op? Slechte zorg die geleverd wordt door bedrijven/bureaus?
- Participatiewet, wat is gemeentelijke ruimte en hoe maakt gemeente daar gebruik van?
- Participatiewet – Hoe doen we 't daarop als gemeente/regio?

Verkeer en vervoer

- Ring Zuid.
- Gevolgen van onbereikbaarheid van de stad, hoge parkeerkosten, aanpak ring zuid?

Openbare orde en veiligheid

- De gele loper, Guyotplein, drugsoverlast aanpak hoe effectief is dat geweest? Meer overlast in algemeen, hoe succesvol is de gemeente in het inspelen op en aanpak van overlast?
- Prostitutie, terugdringen sluiten tippelzone Bornholmstraat en de Hoekstraat/Muurstraat, wat zijn de effecten hiervan?

Duurzaamheid

- Klimaatbeleid: Selwerd en Paddepoel van het gas af, nieuwbouw en bestaande bouw van het gas af. Veel bad practices in het land, wat zijn de gevolgen voor gemeente en inwoners? Onderzoek in Sittard-Geleen door Berenschot gedaan naar zelfde onderwerp, wellicht behulpzaam.
- Gestapelde subsidiepotjes voor Paddepoel/Selwerd, wat zit nou waar? (Kan misschien ook technisch worden beantwoord).
- Energietransitie, belangrijke uitdaging, eigen rol raad, hoe betrek je bewoners goed, in welke vorm willen ze het liefste meedoen? Lastig overzicht te krijgen over het complete speelveld en hoe dat in de praktijk uitwerkt. Wat is doelmatig en hoe kunnen we een volgende stap maken. (Rekenkamer Utrecht doet hier ook onderzoek naar).

Financiën

- Waar zijn de coronagelden nu terecht gekomen? Zijn die goed besteed, conform de afspraken? Fractie heeft er geen beeld bij, daarom de vraag om het te willen weten.
- Bij nieuw beleid geen geld, maar voor reguliere taken wel, waarom is daar nooit discussie over?
- Veel subsidies naar bedrijven, wat is resultaat daarvan?
- Grootchalige bouwprojecten (alles boven miljoen, Forum, extra geld erbij, zowel infrastructuur als gebouwen, scholen sportlocaties, Kunstwerf etc.), hoe erg zijn die over budget gegaan, wat zijn daar de oorzaken van? Niet realistisch begroot? Andere oorzaken?
- Financiële speelruimte: kijken naar een manier waarop gemeentelijk financiën zijn opgebouwd, waar zit de ruimte? Bezuinigingsopties? Hoe kunnen we onze gemeente beter vergelijken met andere gemeenten, bijv. groenvoorziening? Begroting met instrumenten voor de raad die inzicht geven in afwijking en effect? Voorbeeld Rotterdam, zijn bezuinigingen echt gerealiseerd en wat was het maatschappelijk effect?
- Inzicht in vrij besteedbare budgetten, wat zijn dat dan?
- Toerekening rechtmatigheid sporttarieven naar diverse verenigingen.

Herindeling

- Herindeling – Wat heeft het Groningen, Haren en Ten Boer opgeleverd? Niet iets om nu direct te onderzoeken, maar bijv. na vijf jaar herindeling. Dan kunnen de eerste resultaten wel inzichtelijk gemaakt worden, lijkt ons.
- Het voorzieningenniveau zou in Haren en Ten Boer op peil blijven. Is dit echt zo? Waar ligt dat dan aan? Wordt deze belofte ingelost?
- Effecten en gevolgen van de herindeling Groningen/Haren/Ten Boer.

Burgerbetrokkenheid

- Burgerparticipatie. Met name m.b.t. ruimtelijke ordening blijkt er in de praktijk vaak ongenoegen bij burgers te bestaan terwijl de gemeente het gevoel heeft dat ze juist veel aandacht besteden aan de participatie van betrokkenen.
- Jaarverslag Ombudsman: contact met gemeente en burgers steeds lastiger, mensen bereiken is lastiger, welk beleid heeft de gemeente om dat te verbeteren? Jaarverslag 2019. Een centraal telefoonnummer, is dat nu nuttig geweest? Herindeling ook meenemen.
- Burgerinitiatieven, in hoeverre sluiten deze aan bij de juiste ondersteuning en staat de gemeente daarvoor open, we horen dat burger vaak heel veel zelf moeten doen en dat het lastig samenwerken is.

Algemeen/overig

- Gevolgen van de asielboot, rijk bekostigt dat deels. Geld van rijk voor BBB is dat voldoende?
- Landbouwgrond, hoe wordt die gebruikt, 80% voor veeteelt, akkerbouw, waarvoor gebruikt? Engels raaigras, hoeveel procent? Slecht voor insecten. Invoering nieuwe omgevingswet, rol gemeente verandert, wat kan de gemeente dan doen om uitbreiding van veeteelt tegen te gaan? Richting zelfvoorzienend? Voedselvisie komt eraan, meer regionale voedselketen, dan wel weten wat je wel en niet hebt.

- Omvang ambtenarenapparaat: vergeleken met andere gemeenten, na herindeling, past de omvang en is die kleiner of groter? Mogelijk vergelijken met eerder rekenkameronderzoek. Soort navolgingsonderzoek.
- (externe) Juridische kosten die de gemeente Groningen maakt om processen te voeren tegen inwoners/stichtingen en verenigingen. Hoe hoog zijn deze kosten? Kunnen juridische procedures tegen inwoners/stichtingen/verenigingen niet worden voorkomen? Wat betekent het procederen van de gemeente tegen haar eigen burgers voor het vertrouwen van de gemeente, ook als de burgers op eigen initiatief procederen tegen de gemeente? Kan procederen worden voorkomen door bijvoorbeeld mediation?
- Doelsoortenbeleid, wat is de afgelopen jaren van terechtgekomen? Is er de laatste jaren nog mee gewerkt en wordt er op gemonitord? Ambtelijk wel bezig met harmonisatie van doelsoortenbeleid. Wordt groenbeheer uitgevoerd in kader van wat in doelsoortenbeleid is vastgelegd, is dat niet al verstreken? Hoe biodiversiteit stimuleren qua fauna binnen de grenzen van de gemeente?